

Európa Nekünk

Európai források és az
intézményi lakhatás

A **vastag** betűvel írt szavak magyarázatát megtalálod a hírlevél végén, a 25. oldaltól.

Az Európa Nekünk hírlevél több nyelven is elérhető:

- franciául
- németül
- magyarul
- holland
- olaszul
- románul
- spanyol

Ezeket változatokat megtalálod itt:

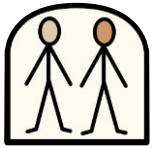
inclusion.eu/europe-for-us-magazine

Tartalomjegyzék

1	Fogyatékossgal élő emberek intézményekben
3	Egy történet Romániából – Elisabeta Moldovan
9	Mit jelent az intézmények kiváltása?
13	Az Európai Unió szerepe az intézményi kiváltásban és az önálló életben
15	Az ENSZ Egyezmény (CRPD)
17	Az intézményi ellátásról a közösségi ellátásra való áttéréssel foglalkozó európai szakértői csoport (EEG)
22	Példák arról, hogyan használják a tagállamok az Európai Uniós forrásokat az intézményi lakhatásra
25	Szómagyarázatok

Fogyatékosággal élő emberek intézményekben

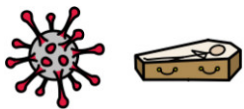
Az Európai Unióban 1,5 millió fogyatékossgal élő ember él intézményekben.

A fogyatékossgal élő emberek sokféle problémával szembesülnek az intézményekben.

Például az intézményekben a fogyatékossgal élő embereket sokszor gondnokság alá helyezik. Az intézményekben a fogyatékossgal élő emberek erőszak áldozatai lehetnek.

Az intézményekben sok ember halt meg a koronavírus járvány idején.

Az Európai Uniónak támogatnia kell az intézménytelenítést, vagyis az intézmények kiváltását.

Egy történet Romániából – Elisabeta Moldovan

Elisabeta Moldovan

Elisabeta Moldovan vagyok

a Ceva Despus nevű szervezettől.

A szervezet nevét így ejtsd: Cseva Deszpusz.

A szervezet neve azt jelenti: Van mit mondanunk.

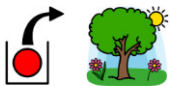
A Ceva Despus egy önérvényesítő szervezet,
amiben különböző fogyatékossgal élő emberek vannak,
nem csak értelmi fogyatékossgal élő emberek.

A családom magamra hagyott 6 éves koromban.

Fogyatékossgal élő emberek intézményeiben
nőttem fel.

25 évet töltöttem különböző intézményekben.

Amikor 25 éves voltam, egy amerikai csoport látogatott
el hozzánk az intézménybe.

3 hónapra, vagyis egy egész nyárra
kivettek az intézményből.

Ekkor kezdtem el megtapasztalni,
milyen is a közösségi élet.

Előtte fogalmam sem volt róla,
mit jelent közösségben élni.

Nem tudtam, mi az a család.

Nem tudtam, mik azok a barátok.

Az intézményben csak az ott dolgozókkal
és a többi lakóval találkozhatasz.

Abban az intézményben, ahol éltem
körülbelül 500 vagy 600 ember élt.

25 éves koromban eldöntöttem,
hogy megszököm az intézményből.
A rendőrség egy hónapig keresett.

Eldöntöttem, hogy megkeresek egy olyan alapítványt,
ami a fogyatékossgal élő emberekért dolgozik.
Miután találtam egy ilyen alapítványt,
elkezdünk együtt dolgozni.

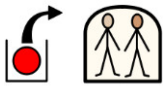
Ennél az alapítványnál olyan dolgokat tanultam,
amiket sosem tanítottak meg korábban.
7 évig ennél az alapítványnál laktam.
2012-ben úgy döntöttem,
hogy önálló nő szeretnék lenni.

Megismertem más szervezeteket is,
például az EPSA-t és az Inclusion Europe-ot is.
8 éve vagyok az EPSA tagja.
Az EPSA az Európai Önérvényesítő Platform.

Sokat tanultam arról,
mit jelent önérvényesítőnek lenni.
Amióta önérvényesítő lettem, sokat tanultam
a jogaimról és arról is, hogyan tudok más,
intézményben élő embereken segíteni.

Sok ember számára nagyon nehéz,
hogy elköltözzenek az intézményből
egy bizonyos kor után.

Ezért 2019-ben elindítottunk egy projektet,
ami segíti kiköltözni az intézményből.

Hat emberrel kezdtük,
akik elhagyták az intézményt.

Ezután lassan, lépésről lépésre
elkezdünk segíteni más embereken is.
Évente egy vagy két embernek segítettünk,
hogy kiköltözzenek az intézményből.

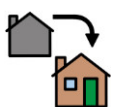
Voltak olyan emberek,
akik példaként tekintettek rám.

Egy év után ők is eldöntötték,
hogy önálló életet szeretnének élni.

Később bezárták a védett és elkülönített otthonokat,
és az ott lakók átlagos albérletekbe költöztek.

Mindenkinek van munkája,
és van egy csapat,
ami támogatja őket a közösségben.

Kezdetben napi 24 órás segítséget kaptak,
de most már csak akkor kapnak segítséget,
ha szükségük van rá.

Jelenleg öt munkám van.

Az egyik munkám az,
hogy önérvényesítőként dolgozom.

Különböző találkozókra veszek részt
és érdekvédelmi munkát végzek.

Ma például három helyszínen is előadó voltam:
gyermeknek és cégek munkatársainak
beszéltem az életemről.

Hiszem, hogy minden önérvényesítő
képes elmondani a saját történetét.

A legfontosabb,
hogy a fogyatékossgal élő
embereket meghallhassák,
akkor is, ha hibáznak.

Mert a hibáinkból tanulunk.
A szülőknek hagyniuk kellene,
hogy a gyermekük önérvényesítő legyen.
Sok szülő fél,
hogy a gyermeke nem képes erre.

Emiatt fontos,
hogy a fogyatékossgal élő emberek
megfelelő támogatást kapjanak,
és megismerjék a jogaikat.

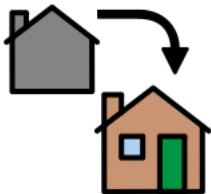
Így tanulhatják meg,
hogyan lehetnek önérvényesítők
és hogy fontos,
hogy az ő hangjukat is meghallgassák.

Mit jelent az intézmények kiváltása?

Fontos, hogy a fogyatékossgal élő emberek ne intézményekben éljenek, másoktól elkülönítve. A kormányoknak támogatniuk kell az intézményben élő embereket, hogy

az intézményből a saját otthonaikba költözzenek, és megfelelő támogatást kapjanak.

Ezt a folyamatot intézményi férőhely kiváltásnak vagy intézménytelenítésnek hívjuk.

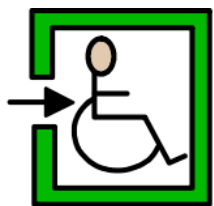
Az Európai Unió különböző módokon támogatja az intézmények kiváltását.

Az Európai Unió ezzel sokat tett a fogyatékossgal élő emberek életének javításáért.

Önálló életvitel

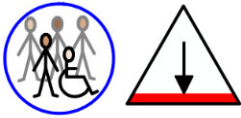
Az önálló életvitel azt jelenti, hogy a fogyatékossgal élő emberek saját maguk dönthetnek az életükről. Dönthetnek például arról, hogy hogy kivel élnek együtt és hogyan szervezik a mindennapjaikat.

A fogyatékossgal élő embereknek akadálymentesítésre van szükségük az ahhoz, hogy önálló életet éljenek.

A fogyatékossgal élő embereknek szükségük van a környezet és a közlekedés akadálymentesítésére.

A közösségi alapú szolgáltatásokkal kapcsolatos információknak könnyen érthetőnek kell lennie.

Közösségi alapú szolgáltatások

A közösségi alapú szolgáltatások olyan szolgáltatások, amelyekhez a fogyatékossgal élő emberek is hozzáférnek

A közösségi alapú szolgáltatások lehetővé teszik, hogy a fogyatékossgal élő emberek önálló életet éljenek, a közösség tagjaiként.

Vannak olyan szolgáltatások, amiknek akadálymentesnek kell lenniük ahhoz, hogy a fogyatékossgal élő emberek önállóan élhessenek.

Ilyen szolgáltatás például:

a lakhatás, az egészségügy, az oktatás, a foglalkoztatás, a kultúra és a szabadidő.

Szüntessük meg a fogyatékossgal élő emberek kirekesztését!

Ahhoz, hogy elérhessük a teljes befogadást, és megszüntessük a fogyatékossgal élő emberek kirekesztését, a kormányoknak együtt kell működniük a fogyatékossgal élő emberek szervezeteivel.

A kormányoknak együtt kell dolgozniuk önérvényesítő szervezetekkel. A támogatásnak személyre szabottnak kell lennie. Különösen fontos ez a magas támogatási szükségletű emberek esetében.

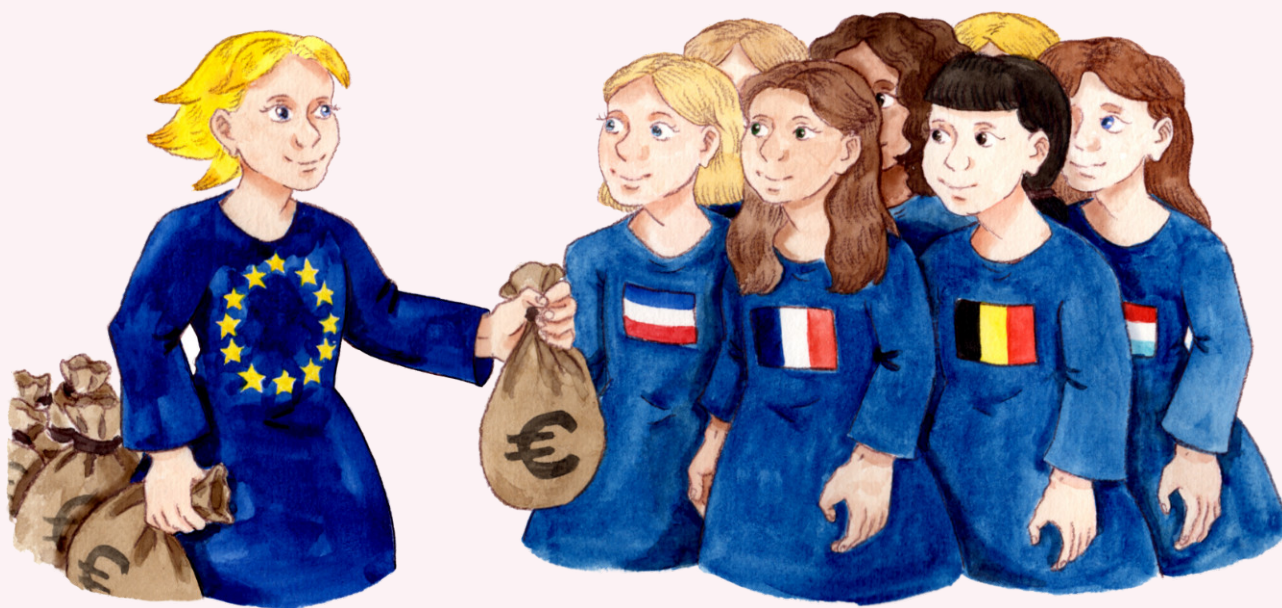

Együtt kell dolgoznunk azért hogy az intézményi kiváltás megvalósuljon. A fogyatékossgal élő embereknek joguk van:

- önállóan élni,
- döntéseket hozni,
- a közösség része lenni a
- és gyakorolni a jogaikat.

Az Európai Unió szerepe az intézményi kiváltásban és az önálló életben

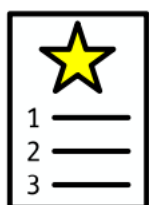

Az Európai Unióban még mindig sok fogyatékossgal élő ember joga sérül, mivel intézményekben élnek, másoktól elkülönítve.

Különösen igaz ez az értelmi fogyatékossgal élő emberekre, és a magas támogatási szükségletű emberekre.

Az Európai Fogyatékossgügyi Stratégia a legfőbb eszköze annak, hogy az Európai Unió végrehajtsa az ENSZ Egyezményt.

A Szociális Jogok Európai Pillére a hozzáférhetőséget és az önállóságot segíti az oktatásban, a foglalkoztatásban, a lakhatásban és a személyre szabott gondozásban.

Az Európai Strukturális és Beruházási Alapok (ESBA) és A munka és a magánélet közötti egyensúlyról szóló irányelv segítik azokat az embereket, akik fogyatékossgal élő hozzátartozóikról gondoskodnak és támogatják a közösségi alapú szolgáltatásokat.

Az ENSZ Egyezmény (CRPD)

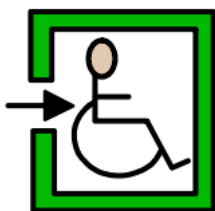

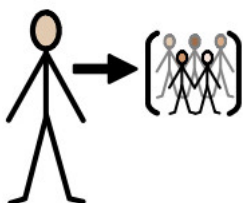
A Fogyatékossgal élő személyek jogairól
szóló ENSZ Egyezmény kimondja,
hogy minden fogyatékossgal
élő embernek vannak jogai.

Joguk van az önálló élethez
és ahhoz, hogy befogadják őket a közösségben.

Joguk van az oktatáshoz,
az egészségügyhöz és a munkavállaláshoz.

Joguk van ahhoz,
hogy részt vegyenek a politikai életben
és a közéletben.

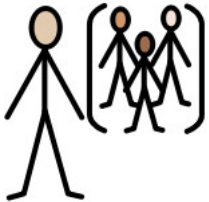
Az intézményi ellátásról a közösségi ellátásra való áttéréssel foglalkozó európai szakértői csoport (EEG)

Az EEG egy rövidítés.

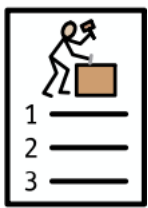
A teljes neve: Az intézményi ellátásról a közösség ellátásra való áttéréssel foglalkozó európai szakértői csoport.

Az EEG egy szakértői csoport.

Az EEG azon dolgozik, hogy a fogyatékossgal élő emberek ki tudjanak költözni az intézményből a közösségbe.

Az Inclusion Europe aktív tagja az EEG-nek.

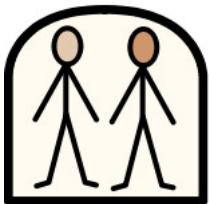
Az EEG jelentéseket, útmutatókat és képzéseket fejleszt, hogy támogassa a fogyatékossgal élő embereket.

Tanulmány az Európai Unió forrásokról

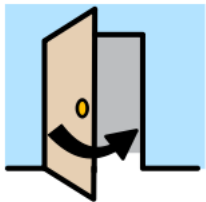

A tanulmányt [itt](#) olvashatod.

Minden embernek joga van közösségben élni, döntéseket hozni az életéről, és támogatást kapni, amikor szüksége van rá.

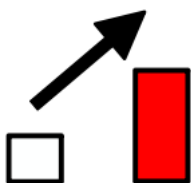

Az, hogy az embereknek intézményekben kell élniük, sérti az alapvető emberi jogokat.

Az Európai Unió legtöbb tagállama megígérte, hogy bezárja az intézményeket és támogatják a fogyatékossgal élő embereket, hogy a közösségben éljenek.

Ennek ellenére az intézményben élő emberek száma nem lett kevesebb.

Az elmúlt 10 évben az intézményben élő emberek száma csak magasabb lett.

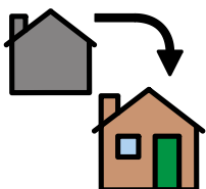

Mi köze ehhez az Európai Unió forrásoknak?

Az Európai Unió pénzt ad a tagállamoknak. Ezeket Európai Unió forrásoknak hívjuk.

[Itt](#) olvashatsz az Európai Unióról könnyen érthetően.

Ezeket a forrásokat arra lehetne használni, hogy:

- segítsenek az embereknek kiköltözni az intézményekből,

- segítsenek a családoknak, hogy együtt maradhassanak,

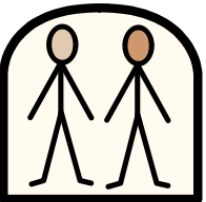

- hozzáférhető lakhatást és szolgáltatásokat hozzanak a közösségben.

De az országok néha rosszul használják fel ezeket a forrásokat.

Néhány országban az Európai Unió forrásokat arra használják, hogy:

- intézményeket építsenek vagy újítsanak fel,
- a fogyatékossgal élő embereket nagy intézményekből kis intézményekbe költöztessék, amelyek ugyanúgy nem a közösség részei,
- támogató szolgáltatásokat finanszírozzanak anélkül, hogy a szolgáltatásokat használó fogyatékossgal élő embereket bevonják a döntésekbe.

Ez megnehezíti azoknak az embereknek a helyzetét, akik intézményekben élnek.

Minek kell történnie, hogy a helyzet jobb legyen?

Az EEG szerint az Európai Unió forrásokat így kellene felhasználni:

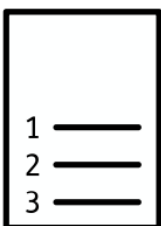
- Ne építsenek vagy újítsanak fel intézményeket, még kis intézményeket sem.

- Támogassák az embereket, hogy a közösségben éljenek. Például személyi asszisztenciával, otthoni segítségnyújtással és hozzáférhető lakhatással.

- Segítsék a családokat, hogy a gyermekek ne kerüljenek intézményekbe.
- Hallgassák meg az érintett embereket: a fogyatékossgal élő embereket, a gyermekeket és a hajléktalan embereket. Vonják be őket is a döntéshozatalba.

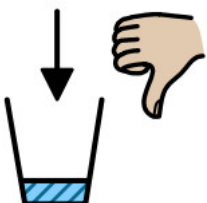

- A tagállamok készítsenek világos tervet az intézmények bezárásáról. A tagállamok számoljanak be arról, hogyan használják fel az európai uniós forrásokat.

Példák arról, hogyan használják a tagállamok az Európai Unió forrásokat az intézményi lakhatásra

Sok Európai Unió tagállam
nem úgy használja fel a forrásokat,
hogy támogassa a fogyatékossgal élő embereket.

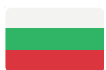
Az ENSZ Fogyatékossgal
Élő Személyek Jogainak Bizottsága
sok tagállamot kritizált,
mert nincs tervük az intézmények bezárására,
vagy a tervük nem megfelelő.

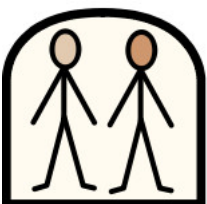
Ausztia

Ausztia kormánya arra használta
az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapot (EMVA),
hogy építsen hat elkülönített lakóotthont
és két védett foglalkoztató műhelyt.

Bulgária

Bulgária kormánya az ESBA alapokat használta.
Az ESBA az Európai Strukturális
és Beruházási Alapokat jelenti.
Sok bentlakásos intézményt építenek
fogyatékossgal élő embereknek és időseknek.

Magyarország

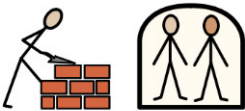
Egy pályázati felhívás szerint olyan intézmények pályázhattak forrásokra az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA), ahol több mint 50 embernek nyújtanak szociális gondoskodást,

Nincsenek tervek arra, hogy bezárják a nagy létszámú intézményeket.

Portugália

Az Európai Regionális Fejlesztési Alapot (ERFA) arra használták, hogy új intézményeket építsenek az Azori-szigeteken és más helyszíneken.

Románia

Az Európai Regionális Fejlesztési Alapot (ERFA) arra használták, hogy védett lakhatást és napközi ellátást építsenek fogyatékossgal élő felnőtteknek.

Szómagyarázatok

Európai Fogytékosságügyi Stratégia

Az Európai Fogytékosságügyi Stratégia egy terv. Arról szól, hogyan fogja az Európai Unió megvédeni a fogyatékossgal élő személyek jogait a következő 10 évben.

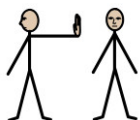
Aktivista

Az aktivista olyan személy, aki keményen küzd valamilyen ügyért. Például egy mozgalom tagjaként, vagy párt tagjaként. Például felszólal a fogyatékossgal élő emberek jogaiért.

Szegregáció

A szegregáció azt jelenti, hogy valakit elkülönítenek másoktól. Például a fogyatékossga miatt. Szegregáció például, amikor a fogyatékossgal élő emberek intézményekben élnek, másoktól elzárva.

Diszkrimináció

A diszkrimináció hátrányos megkülönböztetést jelent.
Azt jelenti,
hogy rosszul bánnak valakivel azért,
mert különbözik másoktól.
Például a fogyatékosága miatt.

Kiváltás

A kiváltás azt jelenti,
hogy a nagy intézményeket bezárják.
A nagy intézményeket kiváltják
kisebb házakkal vagy lakásokkal.
A kisebb házakban és lakásokban
a fogyatékosággal élő emberek önálló életet élhetnek
a megfelelő támogatással.

Komplex támogatási igény

A komplex támogatási igény azt jelenti,
hogy valakinek több dologban is támogatásra van
szüksége.
Például, ha valaki kerekesszékkal közlekedik
és emellett nem tud beszélni.
Neki támogatásra van szüksége,

hogy elmondja másoknak,
mit szeretne és a közlekedésben is szüksége lehet
támogatásra.

Szociális jogok európai pillére

A szociális jogok európai pillére egy hivatalos
dokumentum.

Iránymutatást ad az EU tagállamainak,
hogy javítsák az állampolgárok foglalkoztatási
és szociális helyzetét.

Európai strukturális és beruházási alapok

Az európai strukturális és beruházási alapok
az Európai Unió pénzügyi alapjai.
Ezeket a pénzeket az Európai Unió arra használja,
hogyan erősítsék az EU közös gazdaságát és társadalmát.

Lépj kapcsolatba velünk és oszd meg a saját önérvényesítő történetedet!

Honlap:
inclusion.eu

Email:
self-advocacy@inclusion.eu

Telefonszám:
+32 2 502 28 15

Cím:
Avenue des Arts 3, 1210 Brussels, Belgium

Facebook:
facebook.com/inclusion europe

Instagram:
instagram.com/inclusion europe/

Ezeket változatokat megtalálod itt:
inclusion.eu/europe-for-us-magazine

**Az Európai Unió
társfinanszírozásával**